

Elu străbate codri întunecoși, sue și coboră dealuri înalte, trece văi, râuri și pările, până ce pe la međulu noptei, de-abiea ajunge la pările unui munte de stânci de pără, pe unde curge și unu părășu; trece părășul, și apoi se urcă pe munte. Aci bate de trei ori în o grosnică pără a unei cetăți, și așteptă să i se deschidă. Dar în locu de pără, se deschide o mică ferestă, prin care se ștersește o slabă lumină; și apoi aude vocea mumei sale, întrebându: „Cine e acolo? — Cine bate așa tare în pără, și pentru ce? — Er' Stephan îi respunde:

Eu suntu bună maică, fiulu tău iubitu;
Eu! și de la óste mě intoreu rănitu.
Sórtă nôstră fussă, crudă astă dată,
mica me oștire tuge sfârâmată;
Dar' deschideți pórta, Turcii mě'mpresoru,
Véntulu suflă rece, ranele mě doru.

La aceste neașteptate cuvinte, curagiosa mumă scôte capulu pe ferestă, și făcându-se că nu-lu cunoșce, îi respunde:

Ce dici tu streine? fiulu meu e departe,
Braçiulu sëu prin taberi, mii de morți împarte;
Eu suntu a sa mumă, elu e fiulu meu;
De ești tu acela, nu-ți suntu mumă eu.
Însă, dacă ceriulu, vrîndu se'ngreueze și să-mi întristeze
Anii vieței mele de-adâncă durere,
Nobilulu tău suffletu, astu-felu s'a schimbatu,
Dacă tu ești Stephan cu adevăratu;
Apoi tu aice fără biruință,
Nu poți ca să intri, eu a mea voință.
Du-te la oștire; pentru tăra mori,
Și-ți va fi mormântulu coronatul cu flori.
Celu ce pentru tăra nu scie să móră,
E c'acele paseri, ce în nòpte sboră:
E c'acele paseri, ce în nòpte sboru,
Si numai în nòpte vădu cu ochii loru.
Dar' dac'ale tale simțiri ardetore
A'neetatut, ca nisec vise trecetore,
Întră er' în nòpte, de unde-ai eștiu,
Pasere a nòptei!.. Diua a sositu.

La aceste mărețe cuvinte, onfiorare cuprinde pe eroul Stephan; elu își simte săngele mișcându-i-se ca unu fulgeru prin vine și totu corpulu; se intorce la bravii săi căpitani, ce rămăsesceră nu departe de dénsulu pe culmea muntelui, și li dă ordine ca să adune în grabă toți voinicii, de pe unde erau. Apoi punându-se în fruntea loru, uită durerea ranelor, și începe a urmări pe Turci. Aceştia credându pe Moldoveni sfârâmați cu totulu, prădau, ucideau sén robiau ori ce ființă li stă înainte. Ei se dusseră și la Cetatea Némțului; dar' nepuțindu face nimică, se otărără a se intorce în tăra loru. Pe când se intorceau mândri și încărcăți de prădi, Stephan îi lovi pe negândite, și li lăsă totu ce duceau cu ei. Turcii spăimântați astă-dată, o luară la fugă; dar' Moldovenii îi alungară până la Dunărea. Aci din nou se